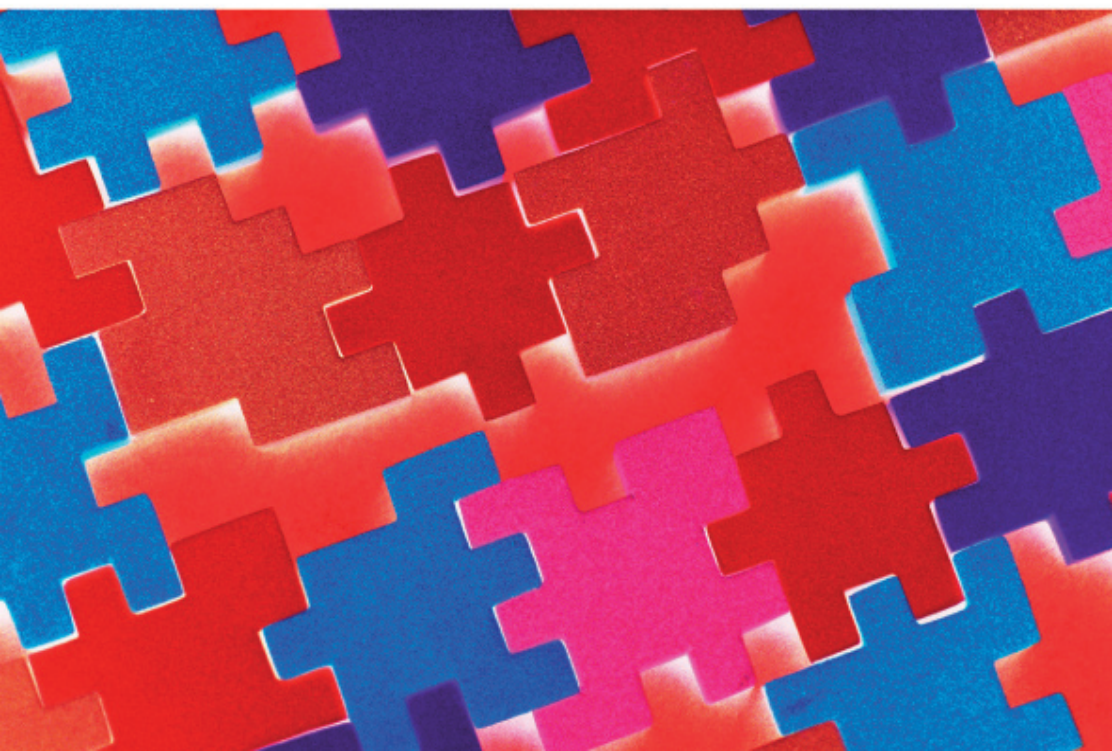

M. Classen, V. Diehl, K.-M. Koch, K. Kochsiek, D. Pongratz, P. C. Scriba

Diferenciální diagnóza ve schématech

Překlad 2., aktualizovaného a doplněného vydání

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

Používání elektronické verze knihy je umožněno jen osobě, která ji legálně nabyla a jen pro její osobní a vnitřní potřeby v rozsahu stanoveném autorským zákonem. Elektronická kniha je datový soubor, který lze užívat pouze v takové formě, v jaké jej lze stáhnout s portálu. Jakékoliv neoprávněné užití elektronické knihy nebo její části, spočívající např. v kopírování, úpravách, prodeji, pronajímání, půjčování, sdělování veřejnosti nebo jakémkoliv druhu obchodování nebo neobchodního šíření je zakázáno! Zejména je zakázána jakákoliv konverze datového souboru nebo extrakce části nebo celého textu, umístování textu na servery, ze kterých je možno tento soubor dále stahovat, přitom není rozhodující, kdo takovéto sdílení umožnil. Je zakázáno sdělování údajů o uživatelském účtu jiným osobám, zasahování do technických prostředků, které chrání elektronickou knihu, případně omezují rozsah jejího užití. Uživatel také není oprávněn jakkoliv testovat, zkoušet či obcházet technické zabezpečení elektronické knihy.

Copyright © Grada Publishing, a.s.

DIFERENCIÁLNÍ DIAGNÓZA VE SCHÉMATECH

Překlad 2., aktualizovaného a doplněného vydání

Autoři:

Meinhard Classen, em. Direktor der II. Med. Klinik und Poliklinik der TU München

Volker Diehl, em. Direktor der. I. Med. Klinik der Universität Köln

Karl-Martin Koch, em. Direktor der Nephrologie, Med. Hochschule Hannover

Kurt Kochsiek, em. Direktor der. Med. Universitätsklinik, Luitpoldkrankenhaus, Würzburg

Dieter Pongratz, Direktor des Friedrich-Baur-Instituts, Klinikum der Innenstadt der LMU München

Peter C. Scriba, em. Direktor der Med. Klinik, Klinikum der Innenstadt der LMU München

This edition of Differentialdiagnose auf einen Blick by Meinhard Classen, Volker Diehl, Karl-Martin Koch, Kurt Kochsiek, Dieter Pongratz & Peter C. Scriba is published by arrangement with Elsevier GmbH, Urban & Fischer Munich.

Přeloženo z německého originálu Differentialdiagnose auf einen Blick, 2. Auflage, ISBN 978-3-437-43341-2, vydaného v roce 2009 nakladatelstvím Elsevier GmbH, Urban & Fischer Munich.

První vydání přeložila MUDr. Ivana Suchardová, text 1. vydání posoudil prof. MUDr. Jan Petrášek, DrSc.

© Elsevier GmbH, München, 2009

Czech Edition & Translation © Grada Publishing, a.s., 2011

Cover Photo © fotobanka allphoto, 2011

Vydala Grada Publishing, a.s.

U Průhonu 22, Praha 7

jako svou 4358. publikaci

Odpovědná redaktorka 1. vydání PhDr. Alena Reimanová

Druhé vydání upravil, doplnil a připomínkami opatřil MUDr. Evžen Fabian

Sazba a zlom 1. vydání Vladimír Vašek

Grafické úpravy 2. vydání Milan Vokál

Počet stran 104

2. české vydání, Praha 2011

Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a. s.

Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků, což není zvláštním způsobem vyznačeno.

Postupy a příklady v této knize, rovněž tak informace o lécích, jejich formách, dávkování a aplikaci jsou sestaveny s nejlepším vědomím autorů. Z jejich praktického uplatnění ale nevyplývají pro autory ani pro nakladatelství žádné právní důsledky.

Všechna práva vyhrazena. Tato kniha ani její část nesmějí být žádným způsobem reprodukovány, ukládány či rozšiřovány bez písemného souhlasu nakladatelství.

ISBN 978-80-247-3596-2 (tištěná verze)

ISBN 978-80-247-7804-4 (elektronická verze ve formátu PDF)

© Grada Publishing, a.s. 2012

Předmluva

Milé čtenářky, milí čtenáři,

na mnohá přání se diagramy „Diferenciální diagnostika ve vnitřním lékařství“ autorů Classena, Kocha, Kochsiek a Pongratze a Scriby dočkaly již 2. přepracovaného vydání. Tyto diagramy podávají vedoucí příznaky a diferenciální diagnózy a ukazují cestu od příznaku k diagnóze. Tento malý průvodce kapesního formátu je pro svoji přehlednost ideálním pomocníkem v praxi.

Rychlá orientace pomocí barevného systému

Zelená vždy znamená **vychází situaci**. Může se při tom jednat o vedoucí příznak, komplex příznaků nebo již diagnózu.

Diagnostické postupy, tj. fyzikální, radiologické nebo laboratorní vyšetření, jsou uvedeny v rámečcích s **modrým** pozadím.

Červená označuje možné diferenciální diagnózy nebo různé **patogenetické příčiny** onemocnění.

Mnoho úspěchu při správném stanovování diagnózy.

Vaše nakladatelství Urban & Fischer Verlag

Seznam spoluautorů

- H.-D. Allescher, Zentrum für Innere Medizin, Gastroenterologie, Hepatologie und Stoffwechsel, Garmisch-Partenkirchen
- J. Bahlmann, Krankenhaus Oststadt, Abteilung Nephrologie, Hannover
- E. Beneson, Klinik für Innere Medizin I der Universität Köln, Abt. Klin. Immunologie, Köln
- H. Bohlen, Klinik für Innere Medizin I der Universität Köln, Köln
- R. Brunkhorst, Med. Hochschule Hannover, Nephrologische Abteilung, Hannover
- A. Engert, Klinikum der Universität zu Köln, Klinik I für Innere Medizin, Köln
- U. Frei, Charité, Abteilung Nephrologie, Berlin
- P. Gross, Universitätsklinikum Carl Gustav Carus an der TU Dresden, Medizinische Klinik und Poliklinik III, Dresden
- W. Habscheid, Paracelsus-Krankenhaus Ruit, Med. Klinik, Ostfildern
- M. Hammer, St.-Josef-Stift, Nordwestdeutsches Rheumazentrum, Sendenhorst
- W. Hansen, Klinikum rechts der Isar, II. Med. Klinik und Poliklinik der TU München, München
- P. Hoff, Psychiatrische Universitätsklinik, Zürich, Schweiz
- O. E. Janssen, Endokrinologikum, Hamburg
- K.-H. Krause, Klinikum Innenstadt der LMU München, Friedrich-Baur-Institut, München
- T. Krieg, Klinik u. Poliklinik für Dermatologie und Venerologie, Köln
- R. Landgraf, Klinikum Innenstadt der LMU München, Diabeteszentrum München
- H. Langenfeld, Med. Klinik der Universität Würzburg, Würzburg
- R. Lorenz, Vogtland-Klinikum Plauen, Medizinische Klinik, Plauen
- M. Meesmann, Juliusspital Würzburg, Medizinische Klinik, Würzburg
- W. Müller-Felber, Klinikum Innenstadt der LMU München, Friedrich-Baur-Institut, München
- F. Neumann, Universitätsklinikum Carl Gustav Carus, Med. Klinik III, Dresden
- C. J. Olbricht, Katherinenhospital, Stuttgart
- C. Pohl, St.-Elisabeth-Krankenhaus, Köln
- G. Rudolph, Klinikum Innenstadt der LMU München, Augenklinik, München
- P. Schanzenbächer, Med. Universitäts-Klinik, Würzburg
- M. Schmidt, Med. Universitäts-Klinik, Abteilung Pneumologie, Würzburg
- St. Schmitz, Klinik für Innere Medizin I der Universität Köln, Köln
- M. Schwonzen, St.-Walburga-Krankenhaus, Meschede
- St. Stollberg, Akademisches Lehrkrankenhaus der Universität Rostock, Schwerin
- P. Staib, St.-Antonius Hospital, Klinik für Hämatologie und Onkologie, Eschweiler
- H. Tesch, Klinik für Innere Medizin I der Universität Köln, Köln
- M. W. Ulbig, Klinikum Innenstadt der LMU München, Augenklinik, München
- J. Wolf, Klinikum der Universität zu Köln, Klinik I für Innere Medizin, Köln
- H. Zeidler, Med. Hochschule Hannover, Zentrum Innere Medizin u. Dermatologie, Hannover
- Th. Zilker, Technische Universität München, Klinikum rechts der Isar, München

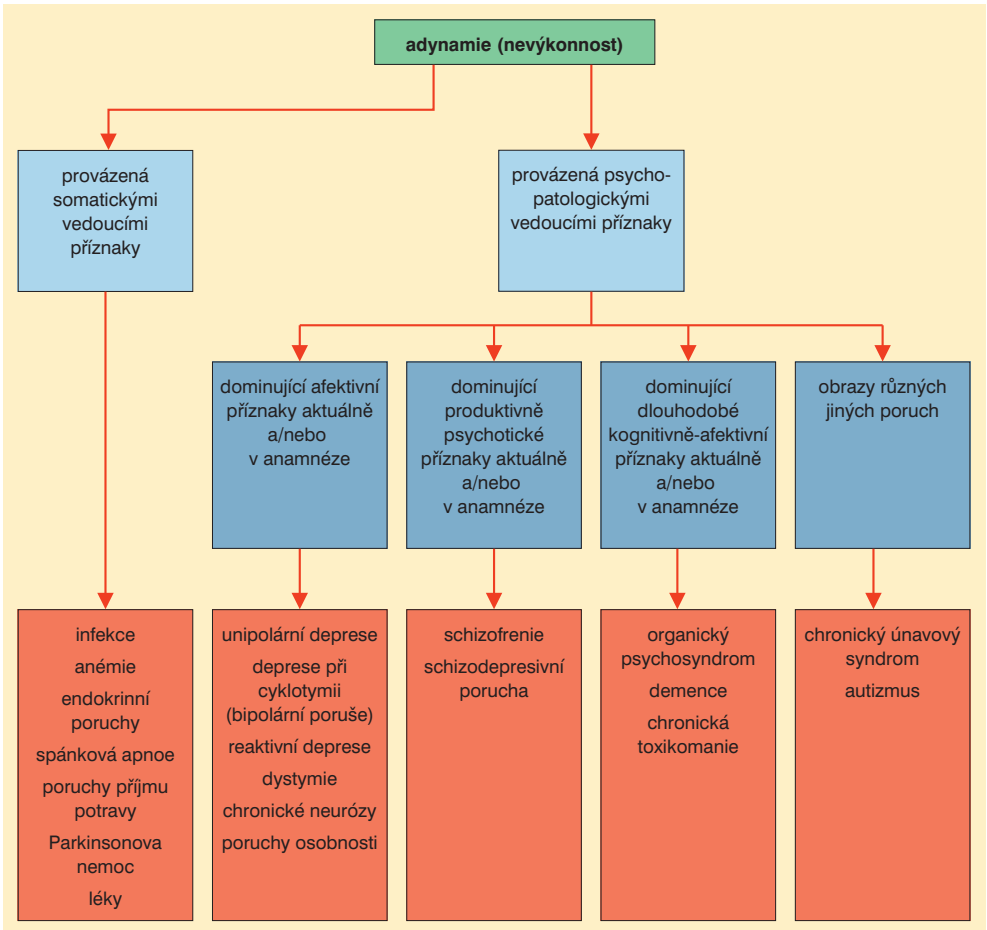
Obsah

1	Adynamie	
1-1	Možná onemocnění provázená adynamií (ztrátou energie)	11
1-2	Diagnostický postup při podezření na hypotyreózu	12
2	Ascites	
2-1	Postup při diferenciální diagnóze ascitu	13
3	Ataxie	
3-1	Diagnostický postup u ataxie	14
4	Poruchy vědomí	
4-1	Poruchy vědomí v přehledu	15
4-2	Orgánově zdůvodnitelná porucha vědomí	15
4-3	Psychogenní porucha vědomí	16
4-4	Kóma s křečemi.	16
4-5	Diferenciální diagnóza kómatu při podezření na otravu	17
4-6	Diferenciální diagnóza kómatu při podezření na otravu: klidné kóma.	18
4-7	Diferenciální diagnóza kómatu při podezření na otravu: porucha vědomí s neklidem	18
5	Bledost	
5-1	Bledost – první diferenciálně diagnostická orientace podle hemodynamických parametrů	19
5-2	Schematický přehled diferenciální diagnózy anémií	19
6	Krvácení	
6-1	Praktický postup při diferenciální diagnostice krvácení	20
7	Krvácení do trávicího traktu	
7-1	Diferenciálně diagnostický postup při podezření na gastrointestinální krvácení	21
8	Průjem	
8-1	Důležité příčiny akutních a chronických průjmových onemocnění	22
8-2	Diferenciálně diagnostický postup při podezření na malabsorpci	22
8-3	Diferenciálně diagnostický význam anamnestických údajů a fyzikálních nálezů	23
9	Poruchy žízně a příjmu tekutin	
9-1	Přehled příčin poruch žízně	24
9-2	Přehled diagnostiky diabetes mellitus na základě vyšetření z plné žilní krve	25
9-3	Diagnostický postup při podezření na diabetes insipidus	26
9-4	Diagnostika hyperkalcemie	27

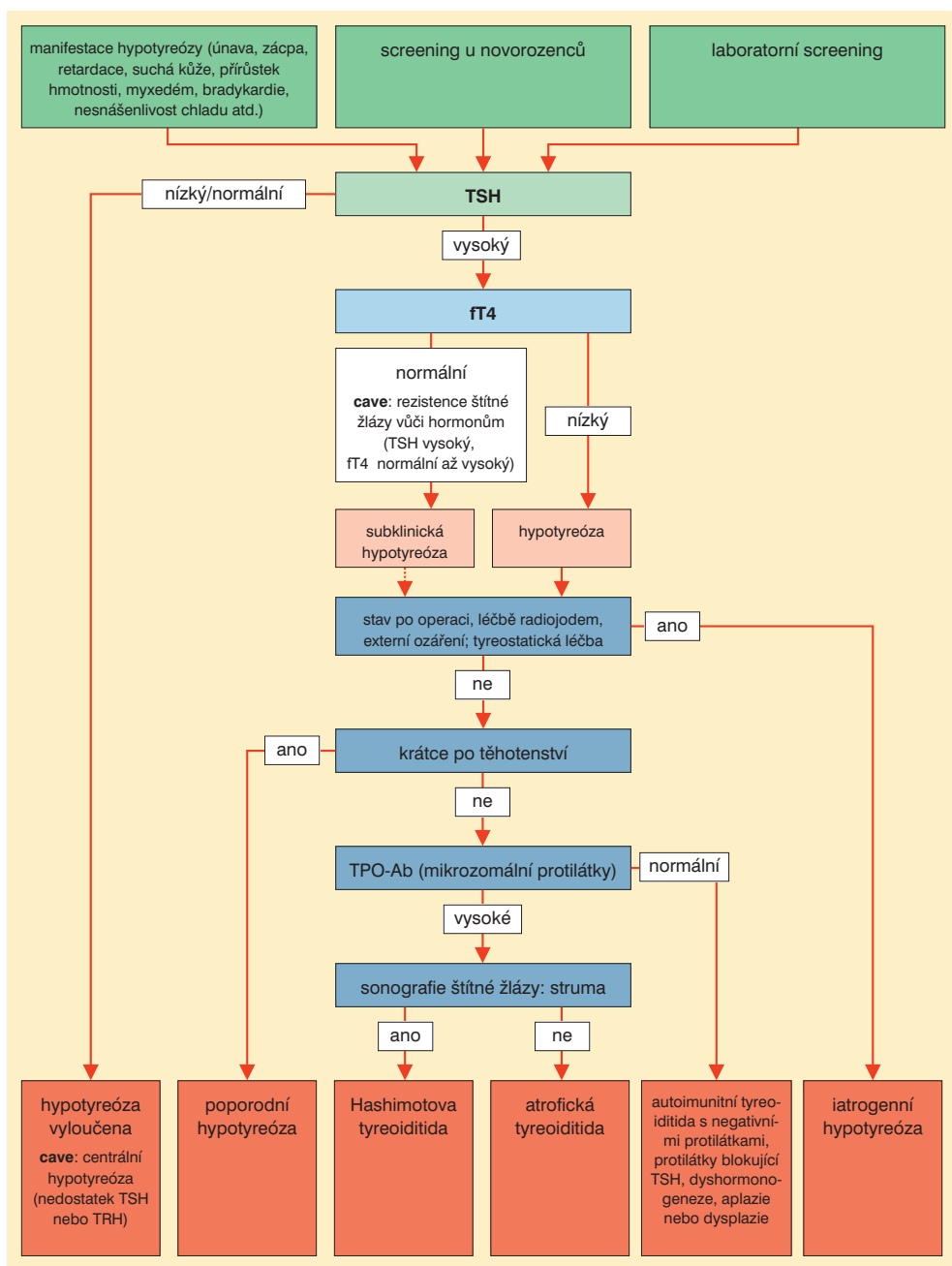
10 Zvracení – zvracení krve	
10-1 Akutní stanovení diagnózy při zvracení krve	28
10-2 Diferenciálně diagnostický postup při akutním zvracení	29
10-3 Diagnostický postup při chronickém zvracení	30
11 Horečka	
11-1 Diferenciálně diagnostický postup při horečce	31
11-2 Přehled onemocnění, jejichž manifestace může být zahájena horečkou	31
12 Ikterus	
12-1 Diagnostický postup při ikteru nejasného původu	32
13 Změna tělesné hmotnosti	
13-1 Diagnostický postup při obezitě	33
13-2 Diagnostický postup při podezření na hyperkortizolizmus	34
13-3 Diagnostický postup při náhodně zjištěném, klinicky němém nádoru nadledviny („incidentalom“) ověřeném CT	35
13-4 Diagnostický postup při podezření na Addisonovu nemoc, respektive addisonskou krizi	36
14 Otok krku a bolest	
14-1 Diferenciální diagnóza bolestí v oblasti krku	37
14-2 Diferenciální diagnóza nebolestivého otoku v oblasti krku	37
14-3 Postup při diferenciální diagnostice strumy.	38
15 Hematurie a uremie	
15-1 Diferenciálně diagnostický algoritmus u pacientů s hematurií	39
15-2 Diferenciálně diagnostický postup při podezření na uremický syndrom.	40
16 Kožní a vlasové změny	
16-1 Diferenciální diagnóza při hypertrichóze, hirsutizmu a virilizaci	41
17 Palpitace a poruchy srdečního rytmu	
17-1 Diferenciální diagnóza supraventrikulárních tachykardií	42
17-2 Diferenciální diagnóza bradykardií	43
17-3 Diferenciální diagnóza palpitací	44
17-4 Diagnostika poruch srdečního rytmu	45
17-5 Diagnostický postup při podezření na hypertyreózu	46
18 Hypertenze	
18-1 Algoritmus diferenciální diagnózy hypertenze	47
18-2 Algoritmus diferenciální diagnózy hypokalemie	48
18-3 Algoritmus diferenciální diagnózy hypokalemie bez hypertenze.	48
19 Kašel	
19-1 Diagnostický postup k objasnění kašle	49
19-2 Klinické příčiny kašle	49

20 Hypoglykemie	
20-1 Diferenciální diagnóza hypoglykemie	50
21 Hypogonadizmus	
21-1 Diferenciální diagnóza při podezření na mužský hypogonadizmus	51
21-2 Diagnóza insuficience předního laloku hypofýzy	52
22 Pruritus (svědění)	
22-1 Příčiny lokalizovaného pruritu (svědění)	52
22-2 Diferenciálně diagnostický postup při pruritu (svědění)	53
23 Záchvaty křečí	
23-1 Diferenciální diagnóza záchvatovitých svalových křečí	54
24 Ochrnutí	
24-1 Diagnostický postup při akutním ochrnutí	55
24-2 Doprovodné příznaky ochrnutí	56
24-3 Diferenciálně diagnostický postup při obrně/slabosti	56
24-4 Diferenciálně diagnostický postup při paraplegii a tetraplegii	57
24-5 Přehled diagnostického postupu při cévní mozkové příhodě	58
25 Zvětšení lymfatických uzlin – uzlinový syndrom	
25-1 Diferenciální diagnóza při zvětšení lymfatických uzlin	59
25-2 Anamnéza u pacientů s nejasným zvětšením lymfatických uzlin.	59
26 Svalové křeče	
26-1 Fenomény tetanického komplexu	60
26-2 Diagnostický postup při podezření na tetanii, resp. hypokalcemii	61
27 Svalová slabost	
27-1 Souhrnné schéma diagnostického postupu při svalové slabosti	62
28 Menstruační poruchy	
28-1 Diferenciální diagnóza oligomenorey a amenorey	63
28-2 Diferenciální diagnóza hyperprolaktinemie	64
29 Bolesti	
29-1 Souhrnné schéma diferenciálně diagnostického postupu při bolesti v oblasti hrudníku	65
29-2 Schéma diferenciálně diagnostického postupu při hrudních bolestech srdečního původu	66
29-3 Souhrnné schéma diferenciálně diagnostického postupu při podezření na plicní embolii	66
29-4 Vyšetřovací postup k objasnění bolestí v končetinách	67
29-5 Diagnostický postup při podezření na trombózu hlubokých končetinových žil	67
29-6 Diferenciálně diagnostický postup při vyšetření kloubů	68
29-7 Diferenciální diagnóza bolestí hlavy.	69
29-8 Diagnostický postup při podezření na feochromocytom	70

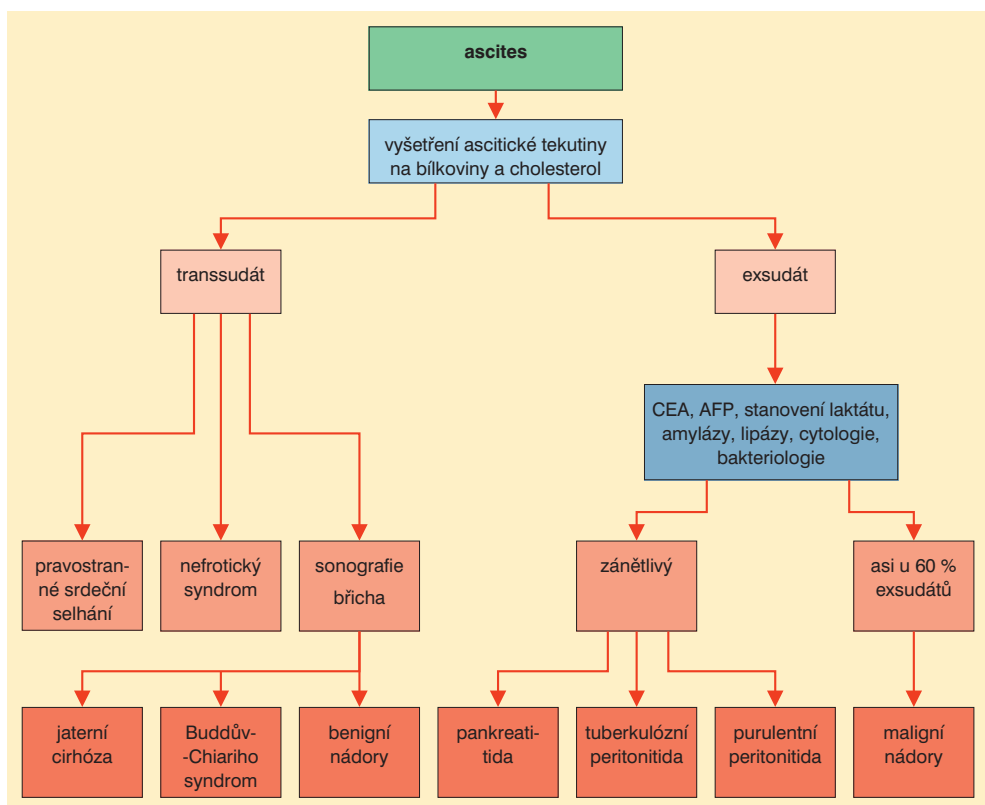
29-9	Diferenciálně diagnostický postup při kostních bolestech	71
29-10	Patogeneze sekundární hyperparatyreózy při chronické nebo terminální renální insuficienci	71
29-11	Diferenciálně diagnostický postup při akutních bolestech břicha.	72
29-12	Diferenciálně diagnostický postup při bolestech svalů	73
29-13	Symptomatická diferenciální diagnóza při bolestech svalů	74
29-14	Praktický postup při bolestech v zádech	75
30	Šok	
30-1	Přehled různých forem šoku	76
30-2	Diferenciálně diagnostický postup při šoku	77
31	Slabost – ztráta výkonnosti	
31-1	Diferenciálně diagnostický postup při slabosti a ztrátě tělesné hmotnosti.	78
32	Edémy (otoky)	
32-1	Algoritmus diferenciální diagnózy generalizovaných edémů.	79
32-2	Algoritmus diferenciální diagnózy edémů s regionální lokalizací.	80
33	Závrať	
33-1	Rozlišení anamnestických údajů při závratí	81
33-2	Polohová závrať	82
33-3	Ataky rotačních závratí	82
33-4	Dlouhodobá rotační závrať	83
34	Poruchy vidění	
34-1	Diferenciálně diagnostický postup při zhoršeném vidění s aferentními poruchami pupily	84
34-2	Posouzení papily zrakového nervu	84
34-3	Diagnostický postup při podezření na Hortonovu nemoc	85
34-4	Diagnostický postup při podezření na uveitidu	85
35	Poruchy močení	
35-1	Diferenciální diagnóza infekcí horních a dolních močových cest	86
35-2	Diferenciálně diagnostické aspekty oligurie a anurie	87
35-3	Přehled diferenciální diagnózy polyurie	88
35-4	Diferenciální diagnóza močové inkontinence bez neurogenního poškození	89
35-5	Diferenciálně diagnostický přehled močové inkontinence při neurogenním poškození	89
36	Tremor (třes)	
36-1	Diferenciální diagnóza třesu	90
37	Cyanóza	
37-1	Příčiny generalizované cyanózy	91
Zkratky		92
Rejstřík		94

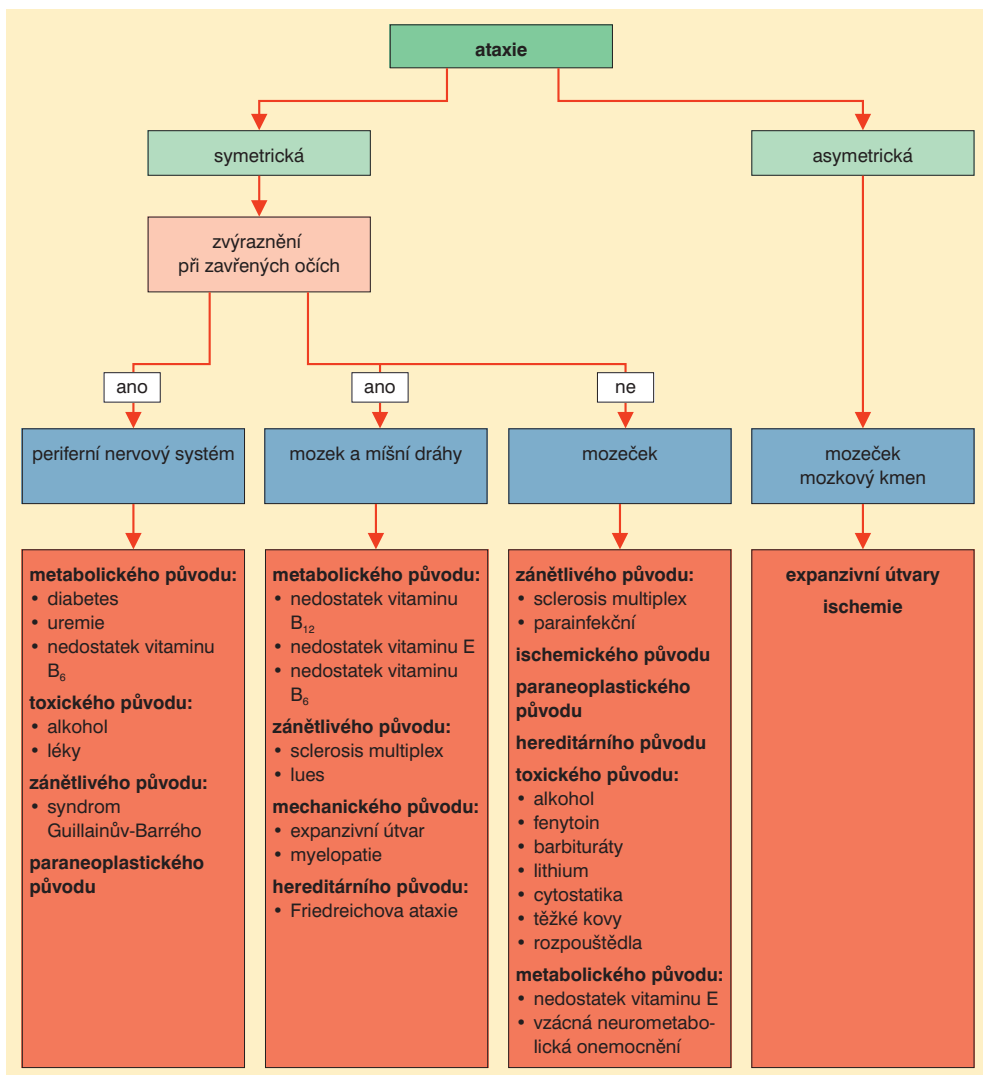
1-1 Možná onemocnění provázená adynamií (ztrátou energie)

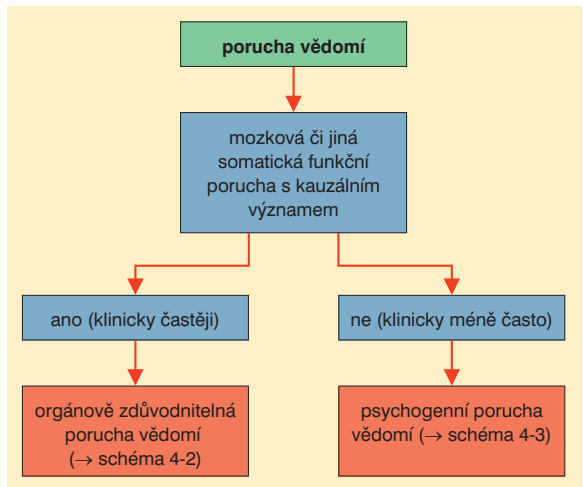
1-2 Diagnostický postup při podezření na hypotyreózu [TSH: tyreostimulační hormon; fT4: volný tyroxin; TPO-Ab: protilátky proti tyroidální peroxidáze (mikrozomální protilátky); TRH: tyroliberin]

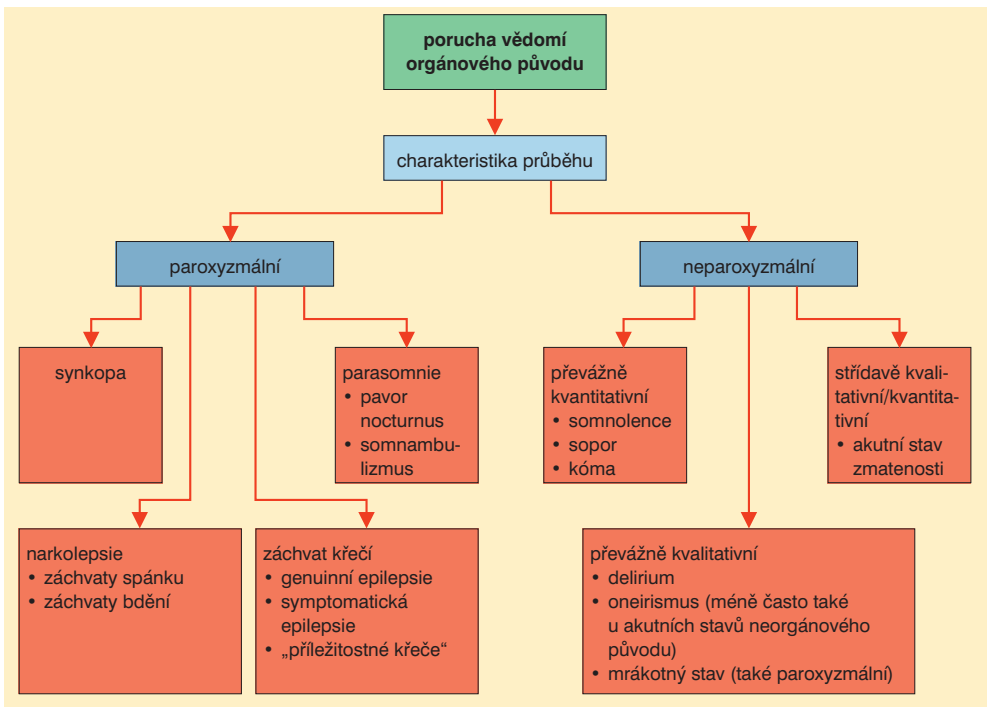
2-1 Postup při diferenciální diagnóze ascitu (CEA: karcinoembryonální antigen; AFP: alfa-fetoprotein)

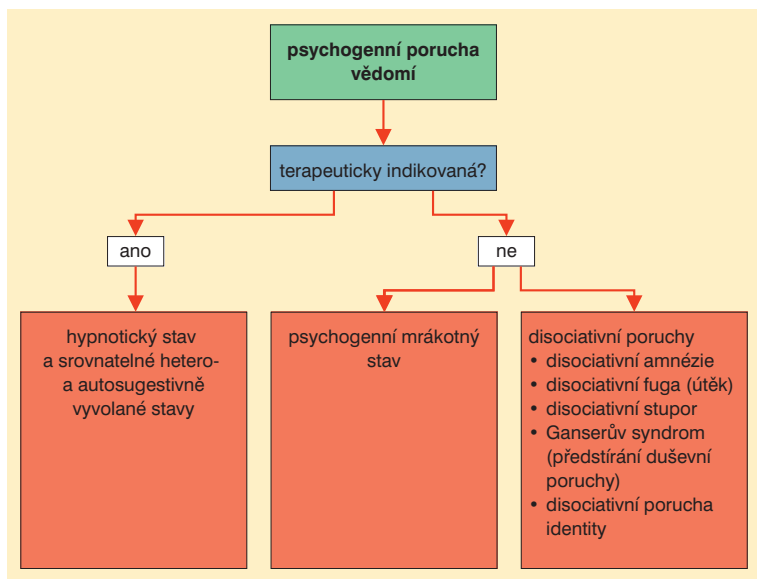
3-1 Diagnostický postup u ataxie

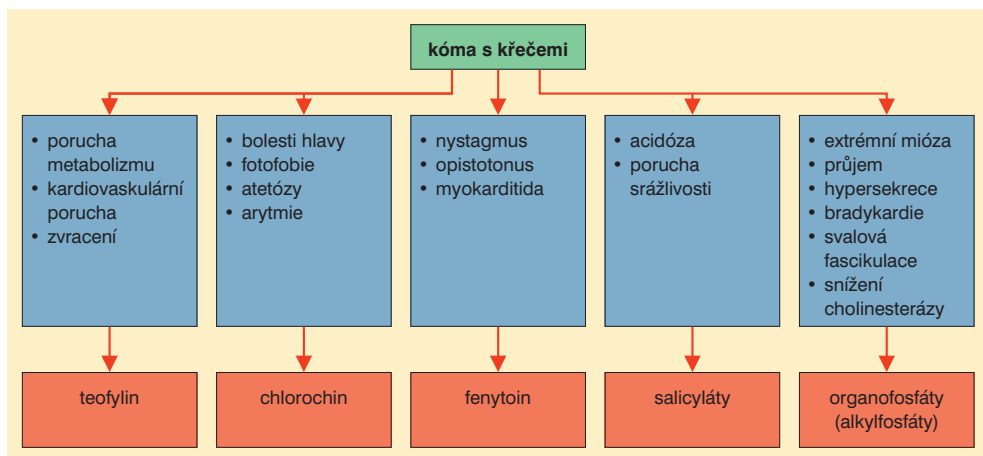
4-1 Poruchy vědomí v přehledu

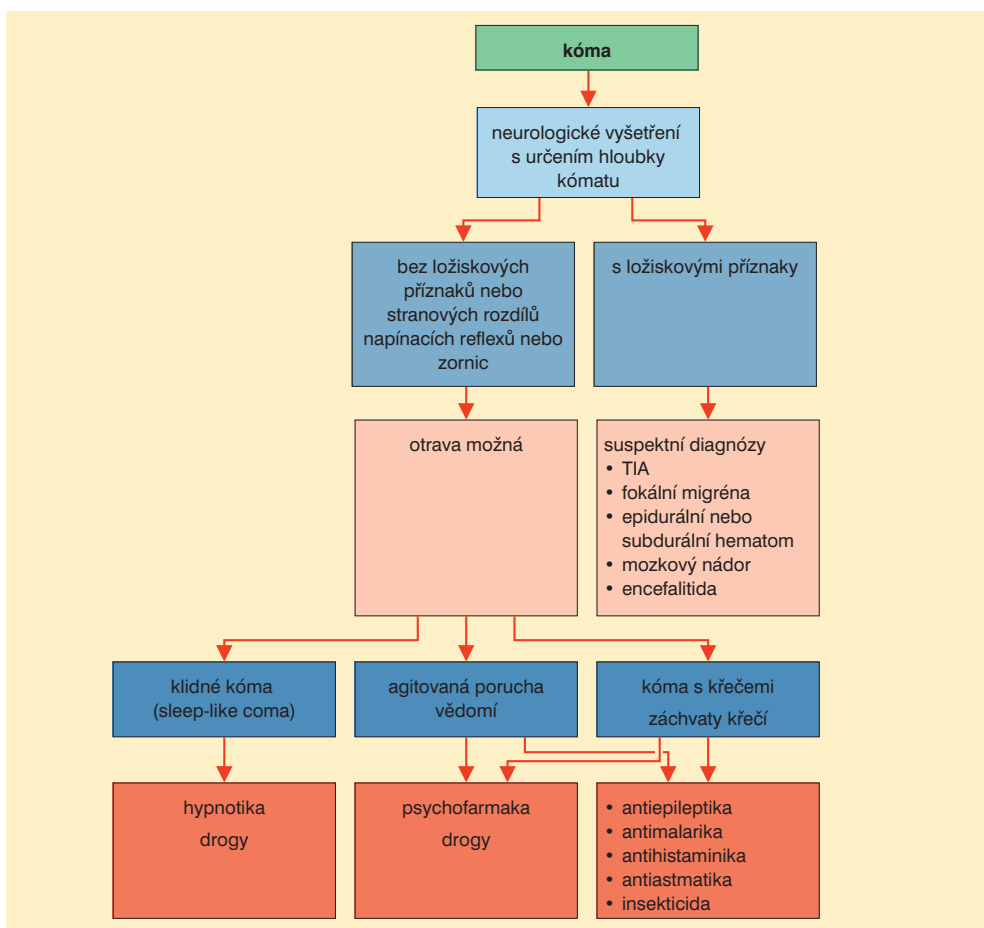
4-2 Orgánově zdůvodnitelná porucha vědomí

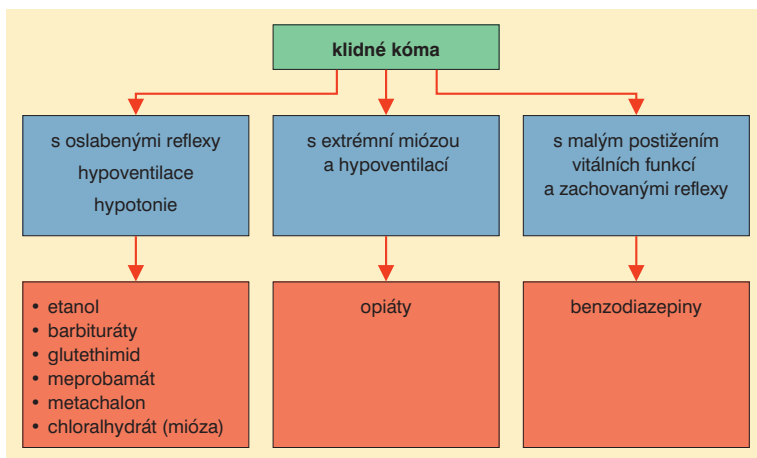
4-3 Psychogenní porucha vědomí

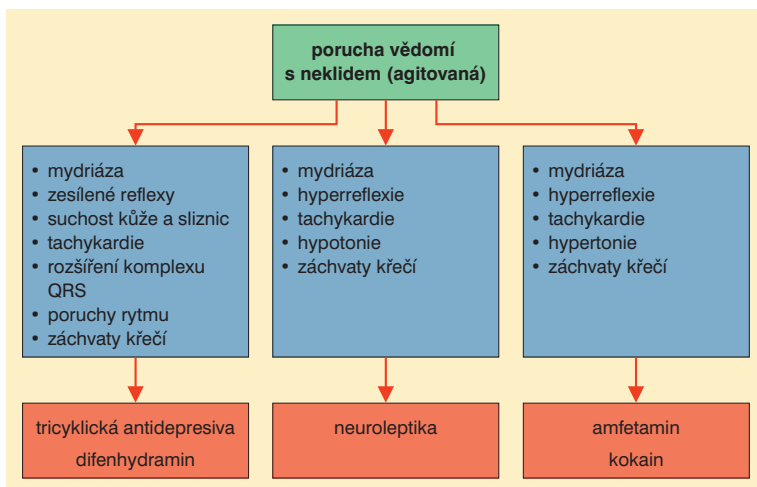
4-4 Kóma s křečemi

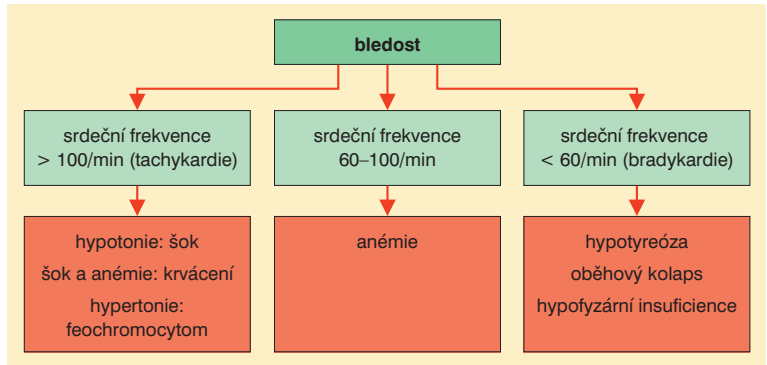
4-5 Diferenciální diagnóza kómatu při podezření na otravu

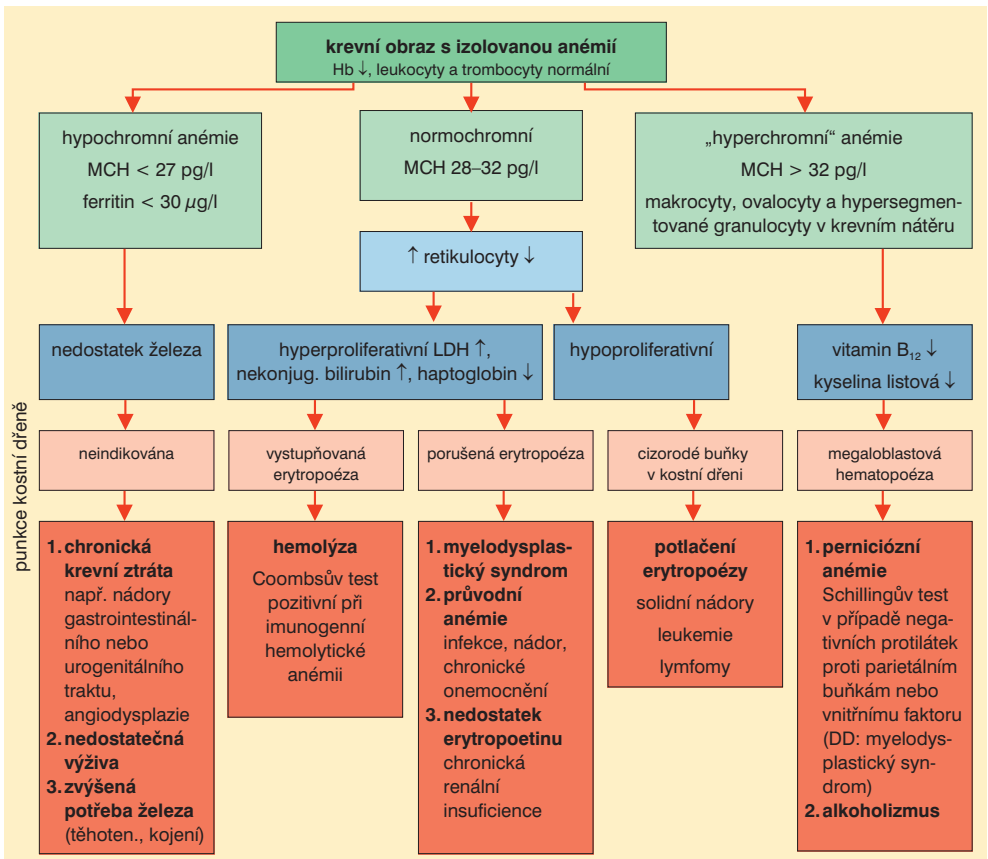
4-6 Diferenciální diagnóza kómatu při podezření na otravu: klidné kóma

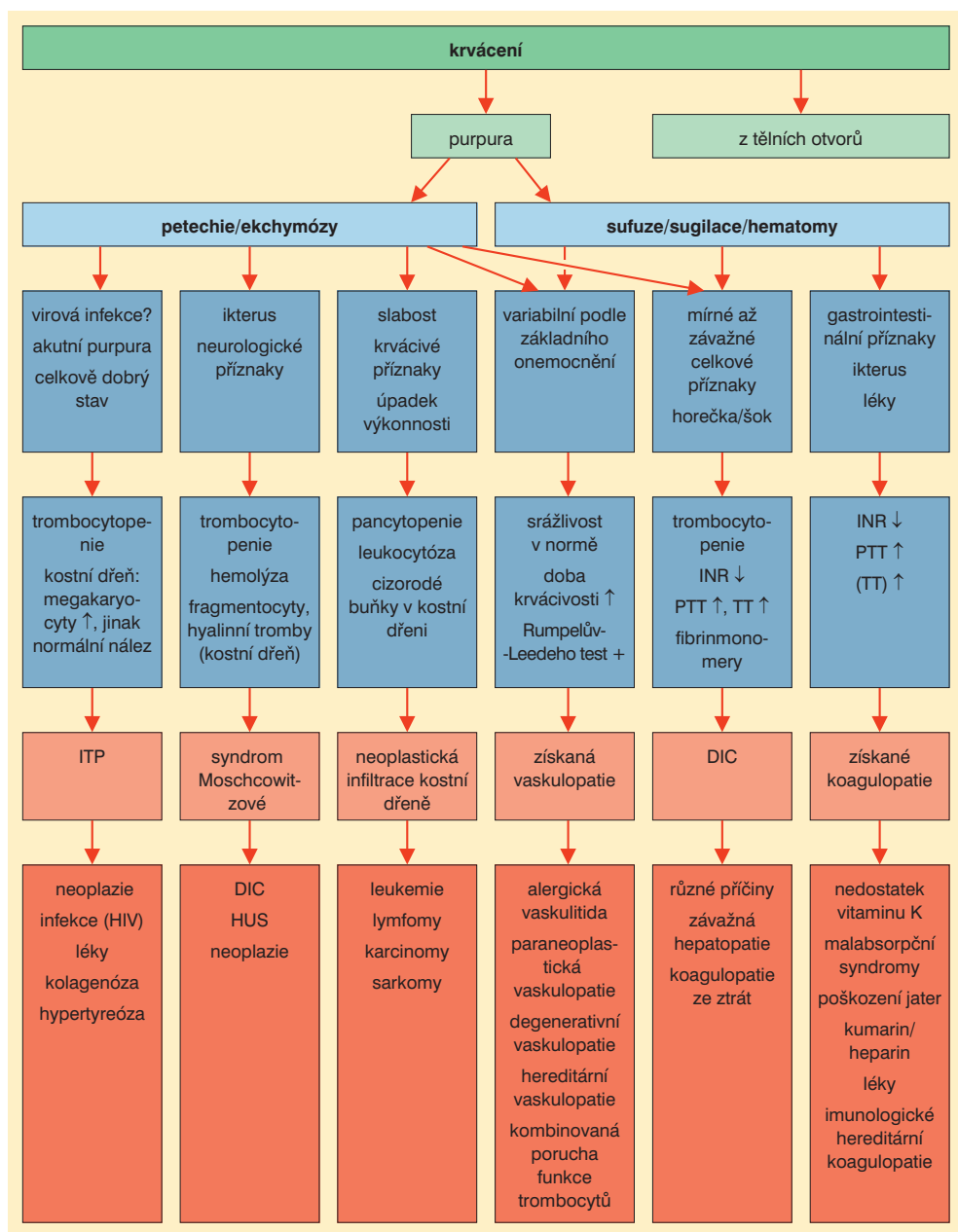
4-7 Diferenciální diagnóza kómatu při podezření na otravu: porucha vědomí s neklidem

5-1 Bledost – první diferenciálně diagnostická orientace podle hemodynamických parametrů

5-2 Schematický přehled diferenciální diagnózy anémií (MCH: /střední/ množství hemoglobinu obsažené v jedné červené krvince)

6-1 Praktický postup při diferenciální diagnostice krvácení (PTT: parciální tromboplastinový čas; TT: trombinový čas; ITP idiopatická trombocytopenická purpura; DIC: diseminovaná intravaskulární koagulopatie; HUS: hemolyticko-uremický syndrom)